

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

עירובין דף סא.

מה הדינים המבוארים בסוגיא גבי אנשי עיר גדולה וקטנה?

אנשי עיר גדולה בעיר קטנה ¹	אנשי עיר קטנה בעיר גדולה ²	
נחשבת לו כד' אמות ⁴	אינה נחשבת לו כד' אמות	למודד ³
נחשבת לו כד' אמות		לשובת ⁵

לתירוץ רב ספרא, איזה עיר היתה עשויה כקשת ואיזה לא? [תוד"ה עיר].

חמתן התחתונה	גדר העליונה	
היתה עשויה כקשת	היתה עיר רגילה	לפירש"י ⁶
היתה עיר רגילה	היתה עשויה כקשת	לר"ת/ר"ח ⁷

הנותן עירובו במערה כדלהלן, מה דינו?

שש בה דיורין	שש בה דיורין	
מודד אלפים ממקום עירובו	כולה נחשבת כד' אמות - ומסוף המערה מודד אלפים	לרבנן
מודד אלפים ממקום עירובו		לר' עקיבא

¹ פי', כשיוצאים מתוך תחום העיר הגדולה ומהלכים אלפים אמה, היתה נבלעת כל העיר הקטנה בתוך תחום העיר הגדולה.

² פי', כשיוצאים מתוך תחום העיר הקטנה ומהלכים אלפים אמה, היו נגמרים האלפים אמה באמצע העיר הגדולה.

³ פי', מי ששבת בעירו, ורוצה ללכת אלפים אמה, וכלים לו האלפים אמה או באמצע העיר (-בעיר גדולה) או בסופה (-בעיר קטנה).

⁴ ומהלך את כולה - ועולה לו רק כד' אמות, ובצאתו מן העיר יכול לילך עד שישלמו לו אלפים אמה.

⁵ פי', הנותן את עירובו בין בעיר גדולה ובין בעיר קטנה נחשבת לו כל העיר כד' אמות, ויש לו אלפים אמה לכל רוח מחוץ לעיר.

⁶ רש"י מפרש שחמתן התחתונה היתה עשויה כקשת, באופן ששתי קצות הקשת היו רחוקות זו מזו יותר מארבעת אלפים אמה, ולכן לא מודדים לה מן היתר אלא מן הקשת. וגדר היתה עיר רגילה הנחשבת כולה כד' אמות, וכל מקום בחמתן היה מובלע תוך אלפים של סוף תחום גדר, ולכן לבני גדר מותר היה לרדת לכל עיר חמתן, אבל בני חמתן לא יכלו לעלות לגדר. ותמהו התוס', דאי בני הקשת של חמתן מובלעים בתחום אלפים של גדר, אי"כ גם בני חמתן יהיו מותרים לעלות לגדר.

⁷ ר"ח מפרש דאדרבה גדר העליונה היתה עיר העשויה כקשת, ולא היה בין ראשי הקשת ארבעת אלפים אמה, שדינה הוא שמודדים לה מן היתר, וכשמודדים מן היתר היתה חמתן מובלעת תוך התחום, אולם לבני חמתן אין את הקולא הזו, וכיון שאין תחומם מגיע אלא עד היתר של גדר ולא עד הקשת - לא יכולים בני חמתן לעלות לגדר.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

עירובין דף סא:

השובת או נותן עירובו במקומות דלהלן מהיכן ימדוד אלפים אמה?

במערה ללא דיוורין וללא מחיצות ¹	בעיר עם חומה בלא דיוורין	בעיר או מערה עם דיוורין		
ממקום עירובו	ממחיצותיה	ממחיצותיה	שבת	
ממקום עירובו	לשמואל: ממקום עירובו לר' אלעזר: ממחיצותיה	ממחיצותיה	לרבנן	נותן עירובו
ממקום עירובו	ממקום עירובו	ממקום עירובו	לר"ע	

האם עכו"ם או כותי הגרים בחצר אחת עם ישראל אוסרים על ישראל לטלטל בחצר?

בשני ישראלים - שצריכים עירוב ביניהם	בישראל אחד	
אוסר	אוסר ²	לת"ק - ר' מאיר
אוסר	אינו אוסר	לר' אליעזר בן יעקב

באנשים דלהלן שאינם מודים בעירוב, האם מהני שיתנו רשות או צריך לשכור מהם?
[תוד"ה אמר].

בכותי	בצדוקי	
לרש"י: צריך לשכור דוקא ³ לתוס': מועיל ביטול רשות	מועיל ביטול רשות	לרבן גמליאל
צריך לשכור דוקא		לר' יהודה (וכן ס"ל לת"ק)

¹ דכיון שנפלו מחיצותיה היא גם אינה ראויה לדירה.

² וצריך הישראל לשכור את הרשות מן העכו"ם.

³ רש"י מפרש דס"ל לרבן גמליאל שכותים גרי אריות הם, ודינם כעכו"ם גמור שלא מועיל שיבטל רשותו אלא בעינין שכירות דוקא.